

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

_____ Майя Ніколаєва

"21" *серпня* _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фактори впливовості усної масової комунікації

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська

ОНУ
2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність - 035 – філологія Спеціалізація: 035.055 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		6-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
		-	-
		<i>Практичні</i>	
		36 год.	10 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є покращення обізнаності здобувачів про комунікацію взагалі, та факторів її впливовості зокрема.

Основними завданнями курсу є проінформувати студентів про основні особливості функціонування усної масової комунікації та її факторів впливовості; сформувати в студентів світогляд щодо основних теорій масової комунікації, її засобів та типів, а також представити феномен масовокомунікаційного впливу як комунікативного процесу з його видами та факторами.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) загальних (ЗК):

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами (англійською та німецькою/французькою/іспанською).

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

б) спеціальних (фахових, предметних) (СК):

СК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів ділової комунікації англійською та українською мовами.

Програмні результати навчання.

ПР12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР14. Використовувати англійську, французьку / німецьку / іспанську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПР16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції германської філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фактори впливовості усної масової комунікації

Тема 1. Поняття про масову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.

Тема 2. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.

Тема 3. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія

та масова маніпуляція. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.

Тема 4. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	<i>Очна форма</i>					<i>Заочна форма</i>				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
Фактори впливовості усної масової комунікації										
Тема 1. Поняття про масову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.	20	-	8	-	12	22	-	2	-	20
Тема 2. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.	20	-	8	-	12	22	-	2	-	20

Тема 3. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.	24	-	10	-	14	22	-	2	-	20
Тема 4. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.	24	-	8	-	16	22	-	2	-	20
Підсумкове заняття	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Разом змістовим модулем 1	90	-	36	-	54	90	-	10	-	80
Усього годин	90	-	36	-	54	90	-	10	-	80

5. Теми семінарських завдань

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема 1. Поняття про масову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.	8	2
2	Тема 2. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.	8	2
3	Тема 3. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.	10	2
4	Тема 4. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.	8	2
5	Підсумкове заняття (за переліком завдань для поточного контролю (Розділ 11)).	2	2
Разом:		36	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема 1. Реферат на тему: «Розвиток масової комунікації (МК)». План реферату: 1) Еволюція МК; 2) Форми та формати МК; 3) Природа та характер МК. Реферат на тему: «Види та фактори масової комунікації». План реферату: 1) Масмедійна, рекламна, PR-, пропагандистська та агітаційна комунікація; 2) Особистісні, інструментально-технологічні та ситуаційні фактори МК.	12	20
2	Тема 2. Доповідь на тему: «Поняття про маси та масові настрої». План доповіді: 1) Визначення мас; 2) Види мас. Стихійні і штучні маси; 3) Масові настрої; 4) Суспільна думка, масова свідомість та масова поведінка. Доповідь на тему: «Професіонали масового спілкування». План доповіді: 1) Поняття про професійного комуніканта (ПК); 2) Професійний і соціальний аспекти діяльності ПК; 3) Типи комунікантів у масовій комунікації: агітатор, журналіст, іміджмейкер, піарник, педагог, політик, прес-секретар, пропагандист, публіцист, редактор, рекламіст.	12	20
3	Тема 3. Реферат на тему: «Масовий вплив як комунікаційний процес». План доповіді: 1) Поняття про масокомунікаційний вплив (МК); 2) Основи масокомунікаційного впливу; 3) Професійні та концептуальні засади МК. Доповідь на тему: «Види масокомунікаційного впливу». Міні-план доповіді: 1) Масове зараження; 2) Масова сугестія; 3) Масова маніпуляція. Доповідь на тему: «Технологія масокомунікаційного впливу». План доповіді: 1) Поняття про технологію масокомунікаційного впливу; 2) Концептуальні засади масокомунікаційних технологій; 3) Види масокомунікаційних технологій.	14	20

4	Тема 4. Реферат на тему: «Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування». План реферату: 1) PR-технології; 2) Рекламні технології; 3) Пропагандистські технології; 4) Технології нових медіа як протипага масовокомунікаційним технологіям. Доповідь на тему: «Ефекти в масовій комунікації». Міні-план доповіді: 1) Ефективність та ефект; 2) Ефективність та дієвість; 3) Види ефектів у масовій комунікації.	16	20
Разом:		54	80

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація.

Практичні: написання рефератів, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

10. Форми контролю та методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання доповідей та рефератів.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу.

Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Здобувач має ускладнення під час формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.

Незадовільно	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити узагальнення, висновки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Масова комунікація (МК) як явище.
2. Еволюція МК. Основні етапи.
3. Новітній період розвитку масового спілкування.
4. Природа та характер масової комунікації.
5. Система та структура масової комунікації.
6. Форми та формати масової комунікації.
7. Види масової комунікації.
8. Масмедійна, рекламна, пропагандистська, агітаційна та PR-комунікація.
9. Особистісні, інструментально-технологічні та ситуаційні фактори масової комунікації.
10. Визначення і модель МК.
11. Поняття про маси. Види мас.
12. Стихійні і штучні маси. Масифікація. Натовп і публіка. Масова аудиторія.
13. Масові настрої. Суспільна думка. Масова свідомість і поведінка.
14. Професійні комуніканти в системі масового спілкування.
15. Професійні і соціальні аспекти діяльності професійних комунікантів.
16. Основні типи комунікантів у масовій комунікації: агітатор, журналіст, іміджмейкер, піарник, педагог, політик, прес-секретар, пропагандист, публіцист, редактор і рекламіст.

- 17.Професіоналізація комунікаторів як основа масокомунікаційного виробництва.
- 18.Поняття про масовокомунікаційний вплив як комунікаційний процес.
- 19.Основи масокомунікаційного впливу.
- 20.Концептуальні та професійні засади масокомунікаційного впливу.
- 21.Види масовокомунікаційного впливу.
- 22.Масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція.
- 23.Масокомунікаційний вплив та концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.
- 24.Види масокомунікаційних технологій.
- 25.Інтерактивні технології спілкування.
- 26.PR-, рекламні, інформаційні інтерактивні та пропагандистські технології.
- 27.Засоби, методи, техніки масокомунікаційного впливу.
- 28.Поняття про ефективність та дієвість.
- 29.Поняття про ефект. Види ефектів у масовій комунікації.
- 30.Міф як результат масової комунікації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Очна та заочна форма навчання

<i>Поточний контроль</i>				<i>Загальна оцінка</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>				
T1	T2	T3	T4	100
100	100	100	100	

Загальна оцінка – це середнє арифметичне від суми балів за поточний контроль.

Здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Фактори впливовості усної масової комунікації». Одеса: ОНУ, 2023. 16 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Фактори впливовості усної масової комунікації». Одеса: ОНУ, 2023.

14. Рекомендована література

Основна

1. Єнін М. Н. Соціологія масової комунікації. Луганськ : Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2012. 168 с.
2. Костенко Н. Медіа-динаміка: тренди і відхилення // Вектори змін українського суспільства / За ред. В. М. Ворони, М. О. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2014. С. 326–348.
3. Яремчук С. С. Соціологія масової комунікації. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 248 с.
4. Boyd-Barrett O. Media Imperialism: Continuity and Change. Lanham : Rowman & Littlefield, 2020. 344 p.

Додаткова

1. Григорян Н.Р., Дьоміна Н.Ю. Мелодичний портрет переконування в аргументативних діалогічних єдностях. *Науковий вісник МГУ. Серія: «Філологія»*. Том 1. Випуск 53. Одеса, 2022. С. 37-41.
http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part_1/16.pdf
2. Євдокимова І. О., Пеліван О. К., Хапіна О. В. The Concept «Support» in the Oral English Political Discourse. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 34 (73). № 2. Частина 1. 2023. С. 63-68.
https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/2_2023/part_1/12.pdf
3. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / За науковою редакцією В. В. Різуна. К.: Центр Вільної Преси, 2010. 258 с. <https://www.aup.com.ua/uploads/TMbook.pdf>
4. Кравченко Н. О., Пеліван О. К. Особливості синтаксичного, фразового наголосу і паузації в англійському новинному дискурсі. *Наука та освіта в умовах воєнного часу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 28 жовтня 2023 р).* Research Europe, 2023. С. 132-134.
https://fileview.fwdcdn.com/?url=https://mail.ukr.net/api/public/file_view/list%3Ftoken%3DHBWQO-xqW1j_WqReGpWXh5cAxbhiuFVujZHj5_elieDYYEPjFJn8FpYJ2YdgMUZg6ywp9W7t9R1KZf9erD0jbXk-MIxULig7CMZORqM:vyv_S2Tsh7d0tuAk%26r%3D1698603118006&default_mod e=view&lang=ru#start=0
5. Косюк О. Теорія масової комунікації : навч. посіб. / О. М. Косюк. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/10031/1/kosiuk%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0%201.pdf>
6. Пеліван О. К., Віт Ю. В., Євдокимова І. О. Просодія ввічливості/неввічливості в англійському формальному конфліктному діалогічному дискурсі. *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних*

наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». Випуск № 64. Дрогобич, 2023. С.157 - 165.

http://www.aphn-journal.in.ua/archive/63_2023/part_2/63-2_2023.pdf

7. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 “журналістика та інформація” / В.В. Різун. К.: Видавничий центр “Просвіта”, 2008. 260 с.

https://www.researchgate.net/publication/308796925_Teoria_masovoi_komunikacii

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Єнін М. Н. Масова комунікація // Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/Масова_комунікація.

2. Велика українська енциклопедія:

https://vue.gov.ua/%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F